

Praha 25. 10. 2018

3

Čerpání zdravotní péče cizinci v roce 2017

Utilization of Health Care by Foreigners in 2017

Souhrn

V roce 2017 u 191 poskytovatelů lůžkové péče v ČR čerpalo zdravotní služby 117 287 cizinců, s celkovými náklady v hodnotě 931,4 mil. Kč. Z tohoto počtu 62 236 ošetřených cizinců (53 %) pocházelo ze zemí Evropské unie. Nejčastěji byli ošetřeni pacienti ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska a Německa. Nejčastěji cizinci využívali platbu za ošetření v hotovosti, popř. prostřednictvím zahraničního zdravotního pojištění. Ke konci sledovaného období činily pohledávky po lhůtě splatnosti za neuhrazenou zdravotní péči o cizince 28 mil. Kč.

Summary

In 2017 health care was provided to 117 287 foreigners in 191 hospitals in the Czech Republic with total costs of the respective health care 931,4 million CZK. Out of this number 62 236 treated foreigners were of EU citizenship. The most frequently treated patients were persons originating from Slovakia, Ukraine, Russia and Germany. The most frequent way of payment for health care provided to foreigners was cash payment and foreign health insurance. Outstanding debts after due date for health care provided to foreigners reached 28 million CZK at the end of 2017.

Čerpání zdravotní péče cizinci v nemocnicích v roce 2017

Údaje pro tuto Aktuální informaci pocházejí ze sběru ročního výkazu V (MZ) 1-01 (dále jen V1) o čerpání zdravotní péče cizinci za rok 2017. Zpravodajskými jednotkami jsou vybraní poskytovatelé lůžkové péče, a to jak poskytovatelé akutní lůžkové péče (DRZAR 101 – fakultní nemocnice, 102 – nemocnice), tak péče následné (DRZAR 105 – nemocnice následné péče). Předmětem sběru dat jsou informace o cizincích a nákladech, bez ohledu na to, zda cizinci čerpali u těchto poskytovatelů zdravotní služby formou ambulantní, jednodenní nebo lůžkové péče. Z celkového počtu 193 zpravodajských jednotek 2 poskytovatelé výkaz neodevzdali. Používané názvy národů v této stati nejsou označením národnosti, ale státní příslušnosti k danému státu. Výkaz V1 nesleduje cizince a náklady za poskytnuté zdravotní služby hrazené ze zákonného veřejného zdravotního pojištění zdravotními pojišťovnami ČR.

V roce 2017 vyhledalo lékařskou péči u poskytovatelů lůžkové péče celkem 117 287 cizinců, z tohoto počtu bylo 62 236 osob (53 %) ze zemí Evropské unie. Z pohledu územního rozložení bylo nejvíce cizinců ošetřeno v nemocnicích v Praze, a to 74 115 osob. Na dalších místech v počtu ošetřených cizinců jsou kraje Jihomoravský (25 087), Plzeňský (12 219), Moravskoslezský (10 428), Karlovarský (8 795) a Středočeský (8 538).

Nejčastěji ošetřovanými cizinci byli v roce 2017 občané Slovenské republiky, kterých bylo 27 925. Následuje kategorie „ostatní“ s 16 693 osobami bez určení státní příslušnosti, dále Ukrajinci (14 401), Rusové (8 303), ostatní země EU (6 861) a Vietnamci (5 864).

Zdravotní péče poskytnutá cizincům si v roce 2017 vyžádala náklady v celkové výši 931,4 mil. Kč, z toho 63,4 % (590,4 mil. Kč) představovaly náklady na pacienty z EU. Nejvyšší náklady byly vynaloženy za občany Slovenska (308,3 mil. Kč), Ukrajiny (94,7 mil. Kč) a Německa (75,4 mil. Kč). Nezaplacené pohledávky po lhůtě splatnosti za zdravotní péči poskytnutou cizincům činily k 31. 12. 2017 celkem 28,1 mil. Kč, což představuje 3 % celkových nákladů za zdravotní péči o cizince. U cizinců ze zemí EU nebylo ve lhůtě splatnosti uhrazeno 11,5 mil. Kč (1,9 %) a u cizinců ze zemí mimo EU představovaly pohledávky po lhůtě splatnosti celkem 16,6 mil. Kč (4,9 %).

V rámci úhrad zdravotní péče poskytnuté cizincům tvořila v roce 2017 nejvyšší podíl platba ze zahraničního pojištění, kterou využilo sice pouze 25,5 % pacientů, tj. 29,9 tis. osob, ale v hodnotovém vyjádření činil podíl zahraničního pojištění 37,3 % objemu úhrad (347,1 mil. Kč). Z hlediska počtu osob byly náklady nejčastěji hrazeny v hotovosti, a to v případě 45,4 % pacientů (53,2 tis. osob). Platba hotově tvořila celkem sumu 320 mil. Kč, což bylo 34,4 % celkových nákladů za cizince. Třetím nejčastějším zdrojem úhrad bylo využití smluvního pojištění v ČR, což se týkalo 27,5 tis. osob (23,4 %) v celkové hodnotě 206,3 mil. Kč (22,1 %). Podíl pacientů ze zemí EU, kterým byla poskytnuta zdravotní péče hrazená zahraničním pojištěním (možnost uplatnění zdravotního pojištění v rámci EU, Nařízení Rady EHS 1408/71 a následné předpisy), činil na celkovém počtu pacientů z EU 41 %. Hodnota úhrad ze zahraničního pojištění za pacienty ze zemí EU však dosáhla 52,7 % celkových nákladů na pacienty z EU.

Z dlouhodobého hlediska dochází k postupnému nárůstu počtu cizinců čerpajících zdravotní péči, a to o 75 % z 67 tisíc osob v roce 2005 na 117 tisíc osob v roce 2017. Ještě výraznější je nárůst úhrnu nákladů vynaložených za tuto zdravotní péči, a to o 1,5 násobek z 366 mil. Kč na 931 mil. Kč. Během tohoto období se také zvýšil podíl cizinců pocházejících z EU ze 48 % na 53 % a podíl na ně připadajících nákladů z necelých 50 % na více než 63 %. Vzhledem k tomu, že výše nákladů roste rychleji než počet cizinců, zvýšil se v tomto období průměrný roční náklad na jednoho cizince z EU z 5,6 tisíc Kč na 9,5 tisíc Kč a u cizinců ze zemí mimo EU z 5,3 tisíc Kč na 6,2 tisíc Kč. Je třeba si uvědomit, že obdobně jako v minulosti i v roce 2017 téměř 94 % nákladů na péči o cizince byla těmito cizinci kryta vlastními zdroji a pouze 3 p. b. (28 mil. Kč) z 5 % neuhrazených nákladů tvořily pohledávky po lhůtě splatnosti. Zbývajících 1,2 % nákladů (10,7 mil. Kč) bylo za cizince uhrazeno státními orgány ČR.

Výše nákladů za zdravotní péči o cizince za roky 2015 a 2016 byla zpětně přepočítána na základě zjištěných pochybení několika poskytovatelů v datech za rok 2017, kteří v rozporu s metodickými pokyny výkazu uváděli částky v jednotkách a nikoliv v tisících Kč.

Počty ošetřených a náklady na ošetření cizinců u poskytovatelů lůžkové péče v letech 2014–2017

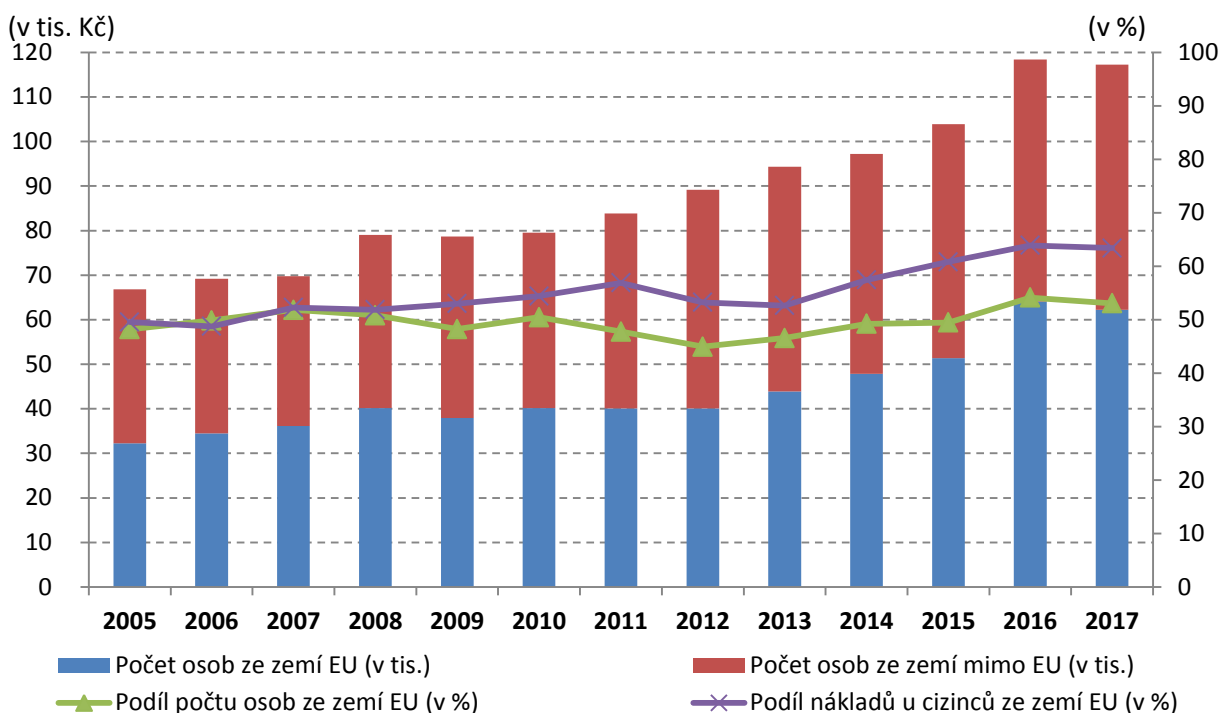
Ukazatel	2014	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾	2017	Index 2017/2016 (2016 = 100)
počet ošetřených cizinců celkem ²⁾	97 185	103 887	118 395	117 287	99,1
z toho počet osob ze zemí EU	47 844	51 403	64 091	62 236	97,1
podíl počtu osob z EU na počtu ošetřených cizinců celkem v %	49,2	49,5	54,1	53,1	x
náklady na ošetření cizinců celkem v tis. Kč ²⁾	724 347	795 137	860 232	931 422	108,3
z toho náklady na ošetření osob z EU v tis. Kč	416 058	483 741	549 642	590 420	107,4
podíl nákladů na ošetření osob z EU na celkové výši nákladů na ošetření cizinců v %	57,4	60,8	63,9	63,4	x

Poznámka:

- 1) Náklady na ošetření cizinců z let 2015 a 2016 byly zpětně upraveny na základě oprav zjištěných pochybení v datech poskytovatelů za rok 2017.
- 2) Výkaz V (MZ) 1-01 nesleduje čerpání zákonného veřejného zdravotního pojištění v ČR.

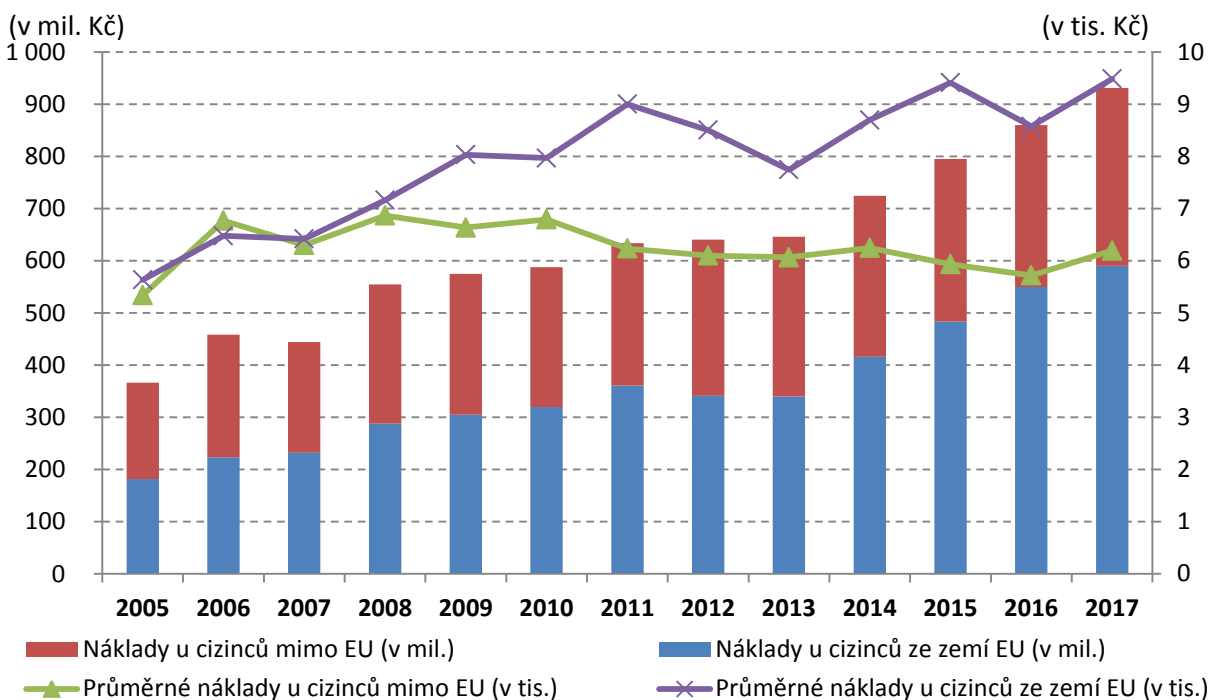
Zdroj pro všechny tabulky: ÚZIS ČR z výkazů V (MZ) 1-01

Vývoj počtu cizinců čerpajících zdravotní péči v nemocnicích ČR v letech 2005 - 2017



Zdroj: ÚZIS ČR, Roční výkaz V (MZ) 1-01

Vývoj nákladů na čerpání zdravotní péči cizinci v nemocnicích ČR v letech 2005 - 2017



Zdroj: ÚZIS ČR, Roční výkaz V (MZ) 1-01

Poznámka: Výkaz V (MZ) 1-01 nesleduje čerpání zákonného veřejného zdravotního pojištění v ČR.

Čerpání zdravotní péče cizinci dle státní příslušnosti v roce 2017
Počty cizinců dle věkových skupin a způsobu úhrady zdravotní péče

Země původu	Celkem	Věková skupina				Počet osob čerpajících zdravotní péči					
		0–14 let	15–19 let	20–59 let	60 let a více	uhrazena				neuhrazena	
						ze smluvního pojištění v ČR	ze zahraničního pojištění	hotově	státními orgány	celkem	z toho po lhůtě splatnosti
Počet cizinců celkem	117 287	14 681	7 064	80 830	14 712	27 480	29 894	53 247	4 092	4 303	2 181
Země EU celkem	62 236	7 929	3 516	41 667	9 124	12 848	25 516	21 024	1 338	2 539	1 211
Belgie	416	87	52	233	44	41	184	195	-	11	6
Dánsko	400	50	78	211	61	84	216	98	-	3	2
Finsko	292	19	21	227	25	54	112	125	-	1	1
Francie	1 203	176	82	751	194	179	418	592	1	24	8
Irsko	487	96	23	312	56	97	184	200	-	7	3
Itálie	1 797	201	129	1 173	294	368	823	579	9	36	7
Maďarsko	1 268	74	106	1 023	65	135	153	927	27	60	34
Německo	8 303	985	447	4 442	2 429	1 269	4 058	2 805	43	232	70
Nizozemsko	1 308	159	138	744	267	191	656	419	0	50	23
Polsko	4 055	418	163	2 994	480	677	1 033	1 994	83	324	189
Portugalsko	330	9	18	290	13	58	133	128	-	25	9
Rakousko	2 083	285	118	1 352	328	239	1 501	328	2	21	6
Řecko	410	18	20	290	82	76	142	175	24	9	1
Slovensko	27 925	3 528	1 410	19 340	3 647	7 027	13 087	6 260	923	1 112	474
Spojené království	3 430	521	175	2 136	598	575	1 228	1 580	9	81	34
Španělsko	1 114	113	90	814	97	152	507	443	3	19	10
Švédsko	554	46	57	334	117	84	278	186	-	11	5
Ostatní země EU ¹⁾	6 861	1 144	389	5 001	327	1 542	803	3 990	214	513	329
Ostatní země EHP mimo EU ²⁾	822	92	41	592	97	106	263	432	26	10	4
Srbsko	312	22	31	221	38	53	16	158	65	22	12
Švýcarsko	593	67	23	341	162	73	252	261	1	12	6
Ruská federace	8 776	1 206	668	5 715	1 187	1 691	483	6 346	112	164	100
Ukrajina	14 401	1 280	1 039	11 307	775	4 748	304	8 241	712	553	352
Ostatní země bývalého SSSR ³⁾	4 395	471	309	3 081	534	902	282	2 634	512	118	73
Čína	828	145	51	562	70	236	18	552	7	19	8
Vietnam	5 864	959	437	4 193	275	3 519	165	1 674	357	214	130
USA	2 367	261	86	1 526	494	275	60	1 972	3	71	26
Ostatní ⁴⁾	16 693	2 249	863	11 625	1 956	3 029	2 535	9 953	959	581	259

¹⁾ Ostatní země EU: Bulharsko, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Rumunsko, Slovinsko

²⁾ Ostatní země Evropského hospodářského prostoru mimo EU: Island, Lichtenštejnsko, Norsko

³⁾ Arménie, Azerbajdžan, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldavsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán

⁴⁾ Země skupiny „ostatní“: z evropských zemí Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Makedonie, Monako, San Marino a Vatikán; dále výše neuvedené mimoevropské země a nezjištěné země

Zdroj: ÚZIS ČR, Roční výkaz V (MZ) 1-01

Čerpání zdravotní péče cizinci dle státní příslušnosti v roce 2017
Celkové náklady dle věkových skupin a způsobu úhrady zdravotní péče (v tis. Kč)

Země původu	Celkem	Věková skupina				Zdravotní péče poskytnutá cizincům					
		0–14 let	15–19 let	20–59 let	60 let a více	uhrazena				neuhrazena	
						ze smluvního pojištění v ČR	ze zahraničního pojištění	hotově	státními orgány	celkem	z toho po lhůtě splatnosti
Cizinci celkem	931 422	98 221	30 513	589 973	212 714	206 306	347 129	319 993	10 782	47 212	28 068
Země EU celkem	590 420	56 779	16 441	373 496	143 705	104 652	311 019	149 280	3 404	22 065	11 491
Belgie	2 793	257	366	1 792	378	416	1 185	1 168	-	24	22
Dánsko	1 901	157	189	734	821	439	1 220	231	-	11	2
Finsko	1 059	39	99	861	60	334	510	215	-	1	1
Francie	8 102	706	274	4 342	2 780	1 542	3 837	2 677	1	46	19
Irsko	4 971	160	36	4 503	272	505	2 786	1 673	-	6	3
Itálie	11 156	455	359	6 329	4 013	1 907	5 650	3 333	88	177	9
Maďarsko	5 767	410	110	4 323	924	385	1 008	3 820	75	479	428
Německo	75 355	3 486	1 432	42 901	27 536	13 288	30 565	29 504	158	1 840	372
Nizozemsko	8 856	676	632	4 394	3 154	2 036	4 856	1 575	-	388	277
Polsko	38 806	1 376	390	30 961	6 078	4 138	18 347	12 862	216	3 243	1 900
Portugalsko	793	8	30	705	50	157	346	264	0	26	15
Rakousko	15 079	1 253	397	10 025	3 403	1 802	11 043	2 088	8	137	100
Řecko	2 678	42	26	1 175	1 436	917	1 131	560	46	24	17
Slovensko	308 302	36 146	9 722	189 088	73 346	55 087	203 503	40 000	2 045	7 667	3 514
Spojené království	52 710	2 606	426	38 517	11 161	7 050	10 029	35 219	7	404	221
Španělsko	5 567	261	95	3 690	1 521	607	2 672	2 222	2	65	44
Švédsko	2 920	109	172	1 494	1 144	623	1 837	366	-	94	86
Ostatní země EU ¹⁾	43 606	8 632	1 685	27 662	5 627	13 420	10 493	11 502	759	7 433	4 461
Ostatní země EHP mimo EU ²⁾	7 111	205	88	5 076	1 741	1 457	1 898	3 611	76	68	51
Srbsko	3 929	53	56	3 678	142	183	91	3 227	239	189	151
Švýcarsko	5 884	259	47	3 415	2 163	668	2 842	2 264	53	56	6
Ruská federace	43 792	5 812	1 366	22 739	13 874	10 644	1 442	30 194	350	1 162	941
Ukrajina	94 695	11 442	5 692	64 038	13 523	34 088	5 272	43 367	1 233	10 735	7 174
Ostatní země bývalého SSSR ³⁾	20 683	4 058	1 363	12 734	2 528	7 342	783	10 034	460	2 065	1 694
Čína	3 733	320	120	1 986	1 306	1 533	158	1 916	1	125	64
Vietnam	41 087	6 536	3 070	28 946	2 535	25 646	633	10 862	1 735	2 210	1 852
USA	21 051	1 141	322	12 374	7 214	2 503	1 597	14 937	479	1 535	1 022
Ostatní ⁴⁾	99 036	11 616	1 947	61 490	23 984	17 589	21 394	50 299	2 751	7 003	3 622

¹⁾ Ostatní země EU: Bulharsko, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Rumunsko, Slovinsko

²⁾ Ostatní země Evropského hospodářského prostoru mimo EU: Island, Lichtenštejnsko, Norsko

³⁾ Arménie, Azerbajdžan, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldavsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán

⁴⁾ Země skupiny „ostatní“: z evropských zemí Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Makedonie, Monako, San Marino a Vatikán; dále výše neuvedené mimoevropské země a nezjištěné země

0 - použito v případě, že zjištěné náklady jsou vyšší než 0 a nižší než 500 Kč.

Zdroj: ÚZIS ČR, Roční výkaz V (MZ) 1-01